

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 514 din data de 31.08.2022

Dosar nr.: 613/2021

Petiția nr.: 5582/26.07.2021

Petentă:

Reclamat: prin apărător ales

Obiect: declarații cu posibil caracter discriminatoriu la adresa persoanelor nevaccinate

Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei

1.

Numele, domiciliul, reședința sau sediul reclamatei

2. prin apărător ales, Societatea Civilă Profesională de Avocați Firon Bar-Nir cu sediul în București, str. Ion Câmpineanu nr.11, Clădirea Union Internațional Business Center, et. 2, sector 1

II. Procedura de citare

3. Având în vedere contextul evoluției epidemiologice determinate de răspândirea virusului SARS-CoV-2, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării a informat părțile cu privire la faptul că au posibilitatea de a trimite punctul de vedere în scris (precum și orice alte acte sau dovezi), soluționarea speței urmând a se face în lipsă, cu acordul acestora (fila 8-9 din dosar); prin adresa nr. 418 din 18.01.2022 (fila 24 din dosar) s-a comunicat punctul de vedere petentei în vederea formulării concluziilor scrise.

4. Procedură legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. Petenta susține că, prin declarațiile reclamatului s-a creat un conflict social artificial de natură discriminatorie pe baza unui act medical, respectiv vaccinarea, care, conform legilor din România, este act liber consimțit. Restricții discutate în Guvern de către reclamat: **“Persoanele vaccinate să meargă la mall în weekend”**.

Prin concluziile scrise (filele 26-27 din dosar) petenta susține faptul că reclamatul nu este în măsură să dea sfaturi vis a vis de eficiența sau beneficiile unui act medical, în cazul de față vaccinul anticovid 19, fiindcă aceasta nu este medic. Încurajarea vaccinării împotriva SARS Cov- 2 nu se face de către politicieni cu premii în bani sau mici, fiindcă aceștia nu au pregătire medicală și pot împinge anumite categorii sociale spre

vaccinare neținând cont de starea de sănătate și/sau anumite alergii pe care aceștia le-ar putea avea. Reclamatul nu este îndreptățit să spună nimănui ce măsuri trebuie să ia pentru a-și menține starea de sănătate însă, prin afirmațiile sale, poate încuraja populația spre un act medical cu acord informat viciat de părerile discriminatorii și restrictive pe care acesta încearcă să le impună acelei părți din populație care nu dorește să se vaccineze sau să se testeze.

Conform legii pacientului, datele medicale sunt confidențiale iar agenții de pază din mall-uri sau alte instituții publice încalcă Gdpr –ul clienților/contribuabililor după caz cu privire la confidențialitatea datelor medicale astfel încât prin HG nr. 394/2020 obligă în mod ilegal să solicite certificatul anticovid.

A indicat un număr de H.G.-uri care au fost anulate de instanță, respectiv Curtea de Apel București a anulat în parte H.G. nr. 1183/2021 și H.G. nr. 1242/2021, Curtea de Apel Suceava a anulat H.G. nr.1090/06.10.2021 privind prelungirea stării de alertă, Curtea de Apel Cluj a anulat H.G. nr. 932/2021, Curtea de Apel București a anulat H.G. nr. 638, 678, 730 privind prelungirea stării de alertă din iunie până în august.

Sușinerile reclamatului

6. Prin adresa nr. 260 din 12.01.2022 reclamatul:

- **a invocat excepția de vădită incompetență a Consiliului** potrivit art. 28 și urm. din Procedura internă, în sensul că măsura restrictivă la care petenta a făcut referire în declarație a fost ulterior reglementată de dispozițiile art.1 alin.1 din Hotărârea CNSU nr. 94/2021, iar Consiliul nu are competența de a cenzura aplicarea unor acte normative. În subsidiar, nu sunt discriminatorii prevederile sau practicile care sunt justificate obiectiv de un scop legitim, iar metodele de atingere a aceluși scop sunt adecvate și necesare, potrivit dispozițiilor art.2 alin.3 din O.G. nr.137/2000;

- solicită **admiterea lipsei de obiect** raportat la dispozițiile art. 33 și urm. din Procedura internă;

- cu privire la fondul susținerilor petentei, reclamata solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată întrucât fapta descrisă de petentă nu întrunește elementele constitutive ale discriminării, potrivit art. 2 din O.G. nr. 137/2000.

7. În data de 11.03.2020, Organizația Mondială a Sănătății a declarat epidemia de COVID-19 drept pandemie mondială.

8. De asemenea, invocă prevederile Legii nr. 55/2020 privind unele măsuri pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID 19, precum și prevederile H.G nr. 394/2020.

9. În perioada 23.12.2020-07.09.2021, reclamatul a avut calitatea de Viceprim-ministru al Guvernului României. În acest context, în data de 23.07.2021 publicația Digi24 a publicat articolul vizând faptul că reclamatul a declarat că în Coaliție și în Guvernau avut loc discuții despre stimularea campaniei de vaccinare , în condițiile în care autoritățile se tem de valul patru al pandemiei. Printre posibilele măsuri, reclamatul a anunțat că românii vor putea merge la mall în weekend doar dacă sunt vaccinați. De asemenea, vicepremierul a precizat că sunt luate în calcul tombole cu utilaje agricole pentru cei care se vaccinează, pentru a încuraja campania de vaccinare în mediul rural. La momentul declarației era în vigoare Hotărârea Guvernului nr. 730/2021 privind prelungirea stării de alertă pe teritoriul României începând cu data de 12 iulie 2021,

precum și stabilirea măsurilor care se aplică pe durata acesteia pentru prevenirea și combaterea efectelor pandemiei de COVID 19.

IV. Motivarea în fapt și drept

Legislație și principii

10. O.G. nr. 137/2000, la art. 2 alin. 1 prevede: *„Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie, categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice”.*

11. Art. 15 al O.G. nr. 137/2000 prevede: *„Constituie contravenție, conform prezentei ordonanțe, dacă fapta nu intra sub incidența legii penale, orice comportament manifestat în public, având caracter de propagandă naționalist-șovină, de instigare la ură rasială sau națională, ori acel comportament care are ca scop sau vizează atingerea demnității ori crearea unei atmosfere de intimidare, ostile, degradante, umilitoare sau ofensatoare, îndreptat împotriva unei persoane, unui grup de persoane sau unei comunități și legat de apartenența acestora la o anumită rasă, naționalitate, etnie, religie, categorie socială sau la o categorie defavorizată ori de convingerile, sexul sau orientarea sexuală a acestuia.”*

12. Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale (cunoscut în general sub denumirea de Convenția europeană a drepturilor omului, în continuare Convenția) prevede, la art. 10 alin. 2, limitarea libertății de exprimare: *„Exercitarea acestor libertăți, ce comportă îndatoriri și responsabilități, poate fi supusă unor formalități, condiții, restrângeri sau unor sancțiuni prevăzute de lege care constituie măsuri necesare, într-o societate democratică, pentru securitatea națională, integritatea teritorială sau siguranța publică, apărarea ordinii și prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății sau moralei, protecția reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale sau pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești.”* Prin urmare, în conformitate cu acest tratat internațional, în Europa libertatea de exprimare nu este un drept absolut. Nu este lipsit de relevanță nici faptul că libertatea de exprimare este singurul drept cu privire la care Convenția subliniază: *„comportă îndatoriri și responsabilități”.* Totodată art. 17 al Convenției interzice abuzul de drept: *„Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”*

13. Din aceste considerente Colegiul director apreciază că afirmațiile analizate sunt protejate de prevederile art. 10 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale.

14. Curtea Europeană a Drepturilor Omului (în continuare CEDO) analizează, în ordine, următoarele aspecte:

- existența unei limitări a libertății de exprimare;

- legalitatea restrângerii libertății de exprimare prin
 - existența unei norme juridice care prevede restrângerea;
 - calitatea normei juridice, și anume
 - ▣ accesibilitatea;
 - ▣ precizitatea;
 - ▣ previzibilitatea normei;
- legitimitatea restrângerii, ceea ce trebuie să fie prevăzută de Convenție (pentru securitatea națională, integritatea teritorială, siguranța publică, apărarea ordinii, prevenirea infracțiunilor, protecția sănătății, moralei, reputației sau a drepturilor altora, pentru a împiedica divulgarea de informații confidențiale, pentru a garanta autoritatea și imparțialitatea puterii judecătorești);
- necesitatea restrângerii într-o societate democratică.

15. Privind legalitatea restrângerii, situația din România este cât se poate de clară. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale promovează respectarea dreptului la demnitate; există și o protejare a dreptului la demnitate prin art. 15 al Ordonanței de guvern nr. 137/2000 privind combaterea tuturor formelor de discriminare, republicată, accesibilă (prin publicarea în Monitorul Oficial al României), cu sancțiuni evidente.

16. Legitimitatea sancționării este dată prin nevoia de a proteja, în principal, reputația și drepturile altora, dar se poate invoca, spre exemplu, și siguranța publică, apărarea ordinii, protecția moralei etc.

17. Art. 30 al Constituției României care asigură libertatea de exprimare, prevede și limitele acestei libertăți:

„(6) Libertatea de exprimare nu poate prejudicia demnitatea, onoarea, viața particulară a persoanei și nici dreptul la propria imagine.

(7) Sunt interzise de lege defăimarea țării și a națiunii, îndemnul la război, de agresiune, la ură națională, rasială, de clasă sau religioasă, incitarea la discriminare, la separatism teritorial sau la violență publică, precum și manifestările obscene, contrare bunelor moravuri.”

18. Decizia nr. 62 din 18.01.2007 a Curții Constituționale consideră că dreptul la demnitate este una dintre valorile supreme, iar lezarea acestui drept poate fi sancționată chiar și penal: „Obiectul juridic al infracțiunilor de insultă și calomnie, prevăzute de art. 205 și, respectiv, art. 206 din Codul penal, îl constituie demnitatea persoanei, reputația și onoarea acesteia. Subiectul activ al infracțiunilor analizate este necircumstanțiat, iar săvârșirea lor se poate produce direct, prin viu grai, prin texte publicate în presa scrisă sau prin mijloacele de comunicare audiovizuale. Indiferent de modul în care sunt comise și de calitatea persoanelor care le comit — simpli cetățeni, oameni politici, ziariști etc. —, faptele care formează conținutul acestor infracțiuni lezează grav personalitatea umană, demnitatea, onoarea și reputația celor astfel agresați. Dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la reacția de facto a celor ofensați și la conflicte permanente, de natură să facă imposibilă conviețuirea socială, care presupune respect față de fiecare membru al colectivității și prețuirea în justa măsură a reputației fiecăruia. De aceea, valorile menționate, ocrotite de Codul penal, au statut constituțional, demnitatea omului fiind consacrată prin art.1 alin.(3) din Constituția României ca una dintre valorile supreme.”

19. Astfel afirmațiile analizate ale reclamatei nu reprezintă discriminare și nu încalcă dreptul la demnitate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată**, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință,

**COLEGIUL DIRECTOR
HOTĂRĂȘTE:**

1. Faptele sesizate nu întrunesc elementele constitutive ale art. 2 alin. (1) coroborat cu art. 15 din O.G. 137/2000, republicată, declarațiile se încadrează în limitele libertății de exprimare prevăzute de art. 2 alin. (8) din același act normative;
2. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, în termen de 15 zile de la data primirii, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicata și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BĂNICĂ CLAUDIA CERASELA – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

MOȚA MARIA – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

Data redactării: 24.08.2022

Redactat și motivat de V.F./P.C.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.

